

Sygnatura akt IV U 2490/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym

Przewodniczący: **SSO Grażyna Borzestowska**

Protokolant: st. sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu **21 marca 2013r.** w Elblągu

na rozprawie sprawy

z odwołania **J. P.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.**

z dnia **07/08/2012r** znak:(...)

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje wnioskodawcy J. P. prawo do emerytury od dnia 31 lipca 2012r.

Sygn.akt IV U 2490/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. P. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 7.08.2012r.znak: (...)odmawiającej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania podniósł, iż jako zbrojarz betoniarz pracował na budowie Wojewódzkiego Szpitala (...) w E., przy budowie budynku dziecięcego, kotłowni, patologii, kuchni, pralni, portierni i łącznika między budynkami głównym i dziecięcym. Ponadto jako zbrojarz betoniarz pracował w (...) i w (...) Z. przy budowie biurowca, magazynu, warsztatów, kotłowni i portierni.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o odrzucenie odwołania na podstawie art. 199§ 1 pkt 2 kpc z uwagi na powagę rzeczy osądzonej.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 5 listopada 2012r. Sąd odmówił odrzucenia odwołania.

Na rozprawie w dniu 14.12.2012r. pozwany wniósł o oddalenie odwołania. Pozwany podniósł, iż okres pracy w (...) i (...) był już przedmiotem rozpatrywania przez Sąd, natomiast gdyby nawet uwzględnić pracę w Spółdzielni (...), to nie byłby to okres wystarczający do przyznania emerytury. Ponadto wskazał, iż pomimo stanowiska Sądu w poprzedniej sprawie w zakresie pracy wnioskodawcy wykonywanej w warunkach szczególnych w (...) pozwany ten okres również kwestionuje.

Sąd ustalił, co następuje:

Po raz pierwszy wnioskodawca wystąpił do pozwanego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w dniu 10 maja 2010r. W wyniku rozpoznania tegoż wniosku pozwany decyzją z dnia 1.10.2010r. odmówił wnioskodawcy prawa do

emerytury z uwagi na nie spełnienie przesłanki 15-letniego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Pozwany uznał za udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach w Zakładzie Budownictwa (...) w E. w okresie od 12.09.1966r. do 22.12.1971r. , tj. w wymiarze 5 lat , 3 miesiące i 11 dni. Pozwany nie uznał okresu od 23.12.1971r. do 31.12.1978r. w (...) w E. , od 18. 07.1979r. do 3.04.1986r. w (...) w E. i od 1.07.1986r. do 31.12.1991r. w (...) Z. w E.

W wyniku rozpoznania odwołania wnioskodawcy od w/w decyzji pozwanego Sąd Okręgowy w Elblągu w sprawie IV U 1193/10 wyrokiem z dnia 31 stycznia 2011r. oddalił odwołanie. Wyrok ten został utrzymany przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, który wyrokiem z dnia 16 października 2011r. oddalił apelację wnioskodawcy (III AUa 489/11).

/ dowód: wniosek k. 1-3, decyzja k. 90 akt emerytalnych, wyroki k.36, 71 akt IV U 1193/10 SO w Elblągu/.

Z ponownym wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury wnioskodawca wystąpił w dniu 31.07.2012r. Do wniosku dołączył oświadczenie, w którym opisał rodzaj wykonywanych przez siebie prac podczas zatrudnienia w (...) oraz w (...).

/dowód: wniosek k. 1-2, pismo z dnia 31.07.2012r. k.4 akt emerytalnych/

Decyzją z dnia 7.08.2012r. pozwany ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wskazując, iż nie spełnia on w dalszym ciągu przesłanki 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Pozwany nie uwzględnił jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 23.12.1971r. do 31.12.1978r. w (...) w E., od 18.07.1979r. do 3.04.1986r. w (...) w E. i od 1.07.1986r. do 31.12.1991r. w (...) w E.. Pozwany wskazał, że zajmowane w powyższych okresach stanowiska cieśli i zbrojarza-betoniarza nie zostały ujęte ani w zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1.08.1983r. właściwego dla (...), ani w uchwale nr 38 Zarządu (...) Związku Spółdzielni (...) z dnia 11.07.1983r. właściwej dla (...)

/ dowód: decyzja k. 6 akt emerytalnych/.

Wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach w trakcie zatrudnienia w (...) w E. – w okresie od 23.12.1971r. do 31.12.1978r. (z wyłączeniem 3 miesięcy) , w (...) w E. od 1.07.1986r. do 31.12.1991r. W okresach tych wykonywał pracę zbrojarza i betoniarza.

/ dowód: zeznania świadków R. K. (1) , Z. W. (1), J. S., A. S. /.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl art. 184 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ust. 2 Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu

emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie zaś z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z powyższego wynika, iż skarżący nabyłby prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat
- legitymowania się łącznym okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.;
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.;
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego;
- rozwiązania stosunku pracy.

Poza sporem w sprawie było, iż skarżący w dniu wydania zaskarżonej decyzji miał ukończony wiek 60 lat, na dzień (...). legitymował się ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia, nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy. Spornym pozostawało czy skarżący na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że zarówno w trakcie zatrudnienia w (...) w E., jak i w (...) w E. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako zbrojarz i-betoniarz, a więc w warunkach szczególnych.

Na okoliczność pracy wnioskodawcy w (...) w E. zostali przesłuchani świadkowie R. K. (1) i Z. W. (1).

Z zeznań świadka R. K. wynika, że w spornym okresie pracował wspólnie z wnioskodawcą. W okresie tym zarówno świadek, jak i skarżący wykonywali prace zbrojarskie i betoniarskie m.in. przy budowie: kamieniczek na S., przychodni przy ul. (...), baraków przy ul. (...), muzeum, przy budynku przy ul. (...). Razem robili zbrojenie stropów, zalewali wieńce, wlewali posadzki. Z zeznań świadka wynika, że w zakładzie były różne brygady, natomiast wnioskodawca pracował w brygadzie, gdzie byli tylko zbrojarze i betoniarze.

Z zeznań świadka Z. W. wynika, że w (...) w E. pracował jako kierownik grupy robót w okresie od 1.01.1972r. do 30.09.1979r. W okresie zatrudnienia świadek wnioskodawca pracował jako zbrojarz, betoniarz. Świadek był codziennie na budowie, gdzie pracował wnioskodawca. Potwierdził, że skarżący wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie przy budowie kamieniczek, muzeum bazy transportowej przy ul. (...), baraków przy ul. (...), hali przy ul. (...), przychodni. Skarżący wykonywał zbrojenie, betonował stropy. Wnioskodawca pracował w brygadzie, gdzie

byli zatrudnieni zbrojarze i betoniarze. W zakładzie były również inne brygady, w zasadzie każdy zawód miał swoją brygadę, np. brygada cieśli, murarzy.

W ocenie Sądu zeznania w/w świadków zasługują na podzielenie, albowiem są wiarygodne i wzajemnie spójne. Z zeznań tych jednoznacznie wynika, że wnioskodawca pracował w brygadzie zbrojarzy i betoniarzy, wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie. Z zeznań tych nadto wynika, że prac zbrojarskich i betoniarskich było dużo i że jedynie sporadycznie były sytuacje, że wnioskodawca pomagał przy innych pracach. Świadek Z. W. nadto zeznał, iż była raz sytuacja, kiedy brakowało cegły do budowy Przychodni i wówczas wszyscy rozbierali szkołę i rozbiórka trwała przez około 3 miesiące. Również z akt osobowych wnioskodawcy (k.37) wynika, iż skarżący przez cały okres zatrudnienia w (...) w E. pracował na stanowisku zbrojarza- betoniarza.

Zgodnie z wykazem A Działem V pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz Działem V ust.4 pkt 1 i 4 zarządzenia ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk w zakładzie pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty - do prac w szczególnych warunkach zalicza się prace zbrojarskie i betoniarskie.

Wskazać należy, że zatrudnienie w szczególnych warunkach daje podstawę do obniżenia wieku emerytalnego wówczas, gdy praca jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przez prace wykonywane stale rozumie się faktyczne zatrudnienie w szczególnych warunkach, taka sytuacja miała miejsce niewątpliwie w sytuacji wnioskodawcy, który w ramach jednego etatu stale i w pełnym wymiarze wykonywał zarówno prace zbrojarskie, jak i prace betoniarskie. W ocenie Sądu powyższe nie dyskwalifikuje pracy wykonywanej przez skarżącego jednocześnie na dwóch stanowiskach w ramach jednego etatu, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Nie budziło wątpliwości Sądu, iż pracując na łączonym stanowisku zbrojarz-betoniarz wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu w takiej sytuacji należy dokonać wykładni celowościowej. Rozporządzenie z dnia 7.02.1983r. zostało wydane w celu określenia przesłanek do nabycia uprawnień do wcześniejszej emerytury z uwagi na przepracowane 15 lat w warunkach szczególnych. Zarówno ustawa, jak i to rozporządzenie wiąże te uprawnienia z pracą w szczególnych warunkach wykonywaną w pełnym zakresie. Zdaniem Sądu ważnym jest by pracownik stale i w pełnym wymiarze wykonywał prace w warunkach szczególnych, a więc ważne jest by stanowiska, na których pracuje były ujęte w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r. W ocenie Sądu nie można pomijać osób, które stale i w pełnym zakresie wykonują pracę stricte w szczególnych warunkach, przechodząc z jednego stanowiska na drugie, a które to prace odrębnie są wymienione w załączniku do rozporządzenia z 1983r. Taka praca, w ocenie Sądu, jest pracą spełniającą przesłanki z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W ocenie Sądu nie ma znaczenia czy wykonuje się prace na jednym czy też dwóch stanowiskach, jeżeli praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach określonych jako praca w szczególnych warunkach.

Faktem jest, iż w zarządzeniu Ministra zostały wskazane osobno stanowisko zbrojarza i osobno stanowisko betoniarza, jednakże skoro praca na tych stanowiskach jest zaliczana do pracy w warunkach szczególnych, tzn. że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach.

Dlatego też, w ocenie Sądu, okres od 23.12.1971r. do 31.12.1978r., z wyłączeniem 3 miesięcy, kiedy to jednocześnie była prowadzona rozbiórka szkoły, należy uznać za pracę wykonywaną przez skarżącego w warunkach szczególnych.

Odnosnie pracy w Handlowo-Usługowej Spółdzielni Pracy (...) w E. (poprzednio (...) w E.), to z akt osobowych wynika, że wnioskodawca otrzymał z Urzędu Miejskiego w E. w dniu 16.04.1986r. skierowanie do pracy do Oddziału Wojewódzkiego (...) na wolne stanowisko cieśla budowlany. Natomiast z umowy o pracę z dnia 6 maja 1986r., wynika, że został zatrudniony na stanowisku zbrojarz-betoniarz. Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków J. S. i A.

S. jednoznacznie wynika, że wnioskodawca w całym okresie zatrudnienia w (...)Z.” w E. pracował jako zbrojarz-betoniarz.

Świadek J. S. zeznał, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia pracował w Spółdzielni w Zakładzie (...). Świadek jako kierownik budowy przyjmował wnioskodawcę do pracy na stanowisko zbrojarza-betoniarza. Świadek zeznał, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia był zatrudniony przy pracach zbrojarskich i betoniarskich. Z zeznań świadka wynika, że skarżący pracował w brygadzie i każdy w brygadzie „pilnował swojego zawodu”. Przez cały czas były roboty betoniarskie, natomiast zbrojarskich mogło być trochę mniej. Skarżący pracował przy budowie bazy przy ul. (...), która była sukcesywnie budowana przez okres 6 lub 7 lat. Świadek szczegółowo wskazał, jakie prace zbrojarskie i betoniarskie wnioskodawca wykonywał na tej budowie. W brygadzie, w której pracował wnioskodawca był zatrudniony murarz, zbrojarz-betoniarz, cieśla. Świadek potwierdził, że w brygadzie wnioskodawcy na stanowisku cieśli pracował pan A. S..

Świadek A. S. zeznał, iż wspólnie pracował z wnioskodawcą od lata 1987 do maja 1990. Świadek pracował w tym zakładzie jako cieśla. Pracował na budowach wspólnie z wnioskodawcą w jednej brygadzie. W zakładzie były dwie brygady. W brygadzie było dwóch cieśli, wnioskodawca jako zbrojarz-betoniarz, murarze. Pracowali wspólnie przeważnie na budowie przy ul. (...). Pracowali w godzinach od 7-15. Wnioskodawca wykonywał wszystkie zbrojenia, betonował fundamenty, wieńce, schody. Prace ciesielskie wykonywali cieśle, natomiast zdarzały się sytuacje, że trzeba było coś pomóc. Wnioskodawca nie pracował jako cieśla.

Z zeznań przesłuchanych świadków jednoznacznie wynika, że wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w (...) w E. – (...) w E. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie. Świadkowie potwierdzili, że wnioskodawca nie pracował na stanowisku cieśli. Prace ciesielskie były wykonywane przez zatrudnionych w brygadzie cieśli. W ocenie Sądu, jeżeli w trakcie wykonywania prac zbrojarsko-betoniarskich, zdarzyła się sporadycznie sytuacja, o której zeznał świadek S., że wnioskodawca mógł nie czekać na cieśle, tylko sam wykonać drobną pracę ciesielską, nie przekreśla charakteru pracy wykonywanej przez skarżącego, tj. pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Nie budziło bowiem wątpliwości Sądu, że wnioskodawca pracował jako zbrojarz-betoniarz, natomiast prace ciesielskie wykonywali pracownicy zatrudnieni jako cieśle. Gdyby bowiem skarżący w trakcie wykonywania prac zbrojarsko-betoniarskich musiał w danym momencie czekać na wykonanie przez cieśle drobnej pracy ciesielskiej, żeby dalej wykonywać swoją pracę jako zbrojarz-betoniarz, nie budziłoby wątpliwości, że przerwa ta nie miałaby znaczenia dla oceny wykonywania przez wnioskodawcę pracy w warunkach szczególnych. Nadto zauważyć należy, iż generalnie, jak wynika z zeznań świadka S., najpierw wykonywane są prace ciesielskie (których nie wykonywał wnioskodawca), a następnie prace zbrojarskie i betoniarskie. Tak więc w trakcie wykonywania prac zbrojarskich i betoniarskich wykonywanie drobnych prac ciesielskich było sporadyczne.

Mając powyższe na uwadze, doliczając wnioskodawcy, do nie kwestionowanego przez pozwanego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych (5 lat 3 miesiące i 11 dni) w/w dwa okresy, tj. okres pracy w (...) w E. od 23.12.1971r. do 31.12.1978r. z wyłączeniem 3 miesięcy, tj. 6 lat 9 miesięcy i 8 dni oraz okres pracy w (...) w E. od 6.05.1986r. do 31.12.1991r. tj. 5 lat, 7 miesięcy i 25 dni wnioskodawca legitymuje się 15-letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Dlatego też Sąd stosownie do art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.